

**PRIJEDLOG STRATEGIJE RAZVOJA TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA U REPUBLICI HRVATSKOJ DO 2020.GODINE
I AKCIJSKOG PLANA PROVEDBE STRATEGIJE**

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na **Prijedlog Strategije razvoja tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj do 2020. godine i Akcijskog plana provedbe Strategije**, putem održanog javnog savjetovanja provedenog u razdoblju od 7. listopada do 6. studenoga 2014. godine, te očitovanje o prihvatanju / neprihvatanju istih:

Redni broj	Naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Tekst primjedbe/prijedloga	Razlog prihvaćanja/neprihvatanja primjedbe ili prijedloga
1.	Tvrtko Trlek	<p>Tržište poštanskih usluga, ukoliko je u potpunosti liberalizirano, a trebalo bi takvo biti, razvijat će se u skladu s potrebama korisnika i mogućnostima davatelja da te potrebe zadovolje. Država ne bi trebala imati nikakvu značajniju ulogu u tome procesu, a eventualni utjecaj države može ostati značajan i mjerljiv kroz definiranje uvjeta za obavljanje univerzalne usluge, održavanje i unaprjeđenje sustava zaštite korisnika i kroz utjecaj na sastav, pa tako i na rad regulatorne agencije. Sve ostalo je na davateljima poštanskih usluga koji moraju razvijati sebe, svoje odnose s korisnicima usluga, pa posljedično i samo tržište poštanskih usluga. Sinergija poštanskih usluga s državnom upravom koja izravno ukazuje na činjenicu da država želi, planira i namjerava bolje iskoristiti potencijale koje ima davatelj univerzalne poštanske usluge, a što nije pitanje razvoja tržišta poštanskih usluga već pitanje upravljanja poslovima državne uprave i poduzeća u vlasništvu države.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Prema dostupnim podacima standardna praksa Europske unije je da nadležna državna tijela izrađuju strategije razvoja specifičnog tržišta. Ova Strategija potpomaže strukturirani razvoj tržišta poštanskih usluga, što je posebno važno s obzirom na univerzalnu uslugu, a ovo strateški važno područje aktivno doprinosi ukupnom BDP-u i opravdano je da ga država želi strateški usmjeriti i pozicionirati.</p> <p>HP – Hrvatska pošta d.d. (u daljnjem tekstu: HP d.d.) ima svoju korporativnu strategiju, koja se navodi u ovoj Strategiji s obzirom na činjenicu da je HP d.d. davatelj univerzalne usluge i jedan od ključnih dionika na tržištu poštanskih usluga.</p> <p>Ova Strategija predstavlja dobar temelj za izradu korporativne strategije svakog dionika na hrvatskom tržištu poštanskih usluga.</p>

		<p>Ukupno gledajući, najveći dio ovog dokumenta napravljen je kao strategija razvoja HP-a d.d., a ne tržišta kao cjeline.</p>	
		<p>U Strategiji nema uopće riječi o provedbi Strategije i Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja tržišta poštanskih usluga do 2013. godine. Niz ciljeva i zadataka iz te Strategije ostao je nedovršen ili se s njihovim dovršenjem ozbiljno kasnilo.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Strategija razvoja tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj do 2013. godine i Akcijski plan provedbe te Strategije nisu bili predmet ovoga javnog savjetovanja.</p>
		<p>U poglavlju "Sažetak" treba izmijeniti tvrdnju kako je Republika Hrvatska sastavni dio europskog tržišta poštanskih usluga s obzirom na to da je RH država.</p> <p>Nadalje, uloga regulatora na tržištu nije ta da regulira pravni okvir međusobnih odnosa na tržištu.</p>	<p>Primjedbe se prihvaćaju.</p> <p>Predmetne primjedbe ugrađene su u tekst prijedloga Strategije, tako da su na odgovarajući način izmijenjene predmetne odredbe.</p>
		<p>RH je jedina država u EU, a i šire, u kojoj nacionalni operator nema razvijenu uslugu hibridne pošte. Mišljenja sam da su i nadležno ministarstvo, kao i regulatorna agencija svojim rješenjima i praksom učinili sve što je moguće da se razvoj i obavljanje takve usluge na tržištu poštanskih usluga u RH onemogući i zabrani.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Prema dostupnim podacima HP d.d u određenom obliku pruža uslugu hibridne pošte, ali do sada nije bilo interesa tržišta za tom uslugom (nema značajnijih klijenata). Nadležno regulatorno tijelo je svojim odlukama omogućilo djelovanje i pozicioniranje usluge hibridne pošte, ali je stvar poslovne odluke HP-a d.d. hoće li se pružati navedenu uslugu.</p>

		<p>Cjelokupno poglavlje "Otvoreno tržište" opis je i prijepis zakona i Poštanske direktive, bez zadiranja u stvarno stanje na tržištu. Nabrajaju se davatelji poštanskih usluga, ali se niti ne pokušava prikazati razina njihove aktivnosti, kretanje njihovog udjela na tržištu u volumenu i ostvarenim prihodima Takav bi prikaz bio svrsishodniji i u značajnoj mjeri bolje pojasnio stanje na tržištu poštanskih usluga i trendove koji su vladali do trenutka potpune liberalizacije tržišta i u razdoblju nakon toga.</p>	<p>Prijedlog se ne prihvaća.</p> <p>Budući da Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: HAKOM), kao nadležno regulatorno tijelo, u skladu s odredbama Zakona o poštanskim uslugama, prikuplja i obrađuje podatke o poslovanju i udjelima svih davatelja poštanskih usluga u RH, a koji između ostaloga predstavljaju poslovnu tajnu svakog od davatelja usluga, HAKOM navedene podatke ne objavljuje javno, te ih stoga nije bilo moguće javno objaviti ni u ovoj Strategiji.</p>
		<p>U poglavlju "Pristup poštanskoj infrastrukturi/mreži" nije napravljena stvarna analiza stanja već su samo pobrojana regulatorna rješenja i norme. Tekst Strategije uopće ne spominje nisku razinu korištenja pristupa mreži i stvarnih uzroka za takvo stanje. Ne spominje se, na primjer, potpuno nedefiniran status konsolidatora i praksa davatelja univerzalne usluge i regulatorne agencije po kojoj konsolidatori, iako definirani u Zakonu o poštanskim uslugama, uopće nemaju osnovu za poslovanje, niti za ostvarivanje financijske dobiti od tog poslovanja.</p>	<p>Prijedlog se ne prihvaća.</p> <p>Prema dostupnim podacima postoji aktivan ugovor o pristupu poštanskoj mreži između jednog od većih alternativnih davatelja poštanskih usluga i HP-a d.d., čime se potvrđuje da je ta usluga aktivna.</p> <p>Konsolidatori su definirani u Zakonu o poštanskim uslugama i imaju položaj koji im, zajedno s drugim pravnim i fizičkim osobama, omogućuje pristup mreži davatelja univerzalne usluge. Korištenje pristupa poštanskoj mreži vlastita je poslovna odluka svakog dionika na tržištu poštanskih usluga (čak i onih koji nisu registrirani kao davatelji poštanskih usluga).</p>
		<p>U poglavlju "Uloga razvoja poštanskih usluga u gospodarstvu RH i važnost djelotvornog funkcioniranja poštanskog tržišta u gospodarstvu i društvu uopće", pri obrazlaganju konkurentnosti i racionalizacije poslovanja davatelja poštanskih usluga, nigdje se ne ukazuje na ključne pokazatelje kao što su npr. odnos proizvodnih i</p>	<p>Prijedlog se ne prihvaća.</p> <p>Poslovna je odluka svakog od davatelja poštanskih usluga koji će udjel zaposlenika biti izravno povezan s poštanskom uslugom, a koji sa funkcijama podrške. Također, ocjenjujemo da bi iznošenje podataka o strukturi zaposlenika u javnom dokumentu bilo zadiranje u poslovne odluke pojedinog davatelja poštanskih usluga.</p>

		<p>neproizvodnih radnih mjesta kod davatelja poštanskih usluga, odnos prosječne plaće radnika različitih davatelja poštanskih usluga, itd. Prikazom tih i sličnih podataka jednostavno bi se i lako mogao prikazati ključni problem neracionalnog poslovanja davatelja univerzalne usluge.</p>	
		<p>U poglavlju "Uloga razvoja poštanskih usluga u gospodarstvu RH i važnost djelotvornog funkcioniranja poštanskog tržišta u gospodarstvu i društvu uopće" ističe se i teza da je smanjenje cijena paketnih usluga HP-a d.d. faktor koji diktira povećanje efikasnosti i stvaranje novih ponuda ostalim davateljima usluga. Međutim, pojava efikasnih, inovativnih i prilagodljivih davatelja poštanskih usluga na paketnom tržištu natjerala je HP d.d. da počne prilagođavati cijene svojih usluga njihovoj stvarnoj vrijednosti na tržištu.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Poslovna je odluka svakog davatelja poštanskih usluga, uključujući i HP d.d., na koji će način određivati cijene pojedinih kategorija poštanskih usluga. U ovoj se Strategiji nije radila ni prikazivala skupna ili pojedinačna analiza cijena pojedinih davatelja poštanskih usluga, nego su prikazani uočeni trendovi i stanje na tržištu poštanskih usluga.</p>
		<p>U poglavlju "Nove usluge i trendovi u obavljanju poštanske djelatnosti, s posebnim naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije" nema informacija o novim uslugama na tržištu poštanskih usluga u RH. Teško je shvatiti koji su razlozi za takvo ignoriranje razvoja novih usluga davatelja usluga, osim HP-a d.d, kao i to da se razvoj digitalne televizije ističe kao jedini razvojni</p>	<p>Primjedbe se ne prihvaćaju.</p> <p>U postupku izrade prijedloga Strategije od svih je davatelja poštanskih usluga pisanim putem zatražena suradnja, što znači da su svi davatelji poštanskih usluga u RH imali mogućnost i pravo dostave podataka o drugim razvojnim projektima i novim uslugama koje eventualno razvijaju ili planiraju uvesti. Međutim, očitovanja o novim uslugama zaprimljena su od vrlo malog broja davatelja usluga, pa</p>

		<p>projekt davatelja poštanskih usluga u RH.</p> <p>Uvidom u financijske pokazatelje navedene usluge u javno dostupnim financijskim izvješćima HP-a d.d. još je teže shvatiti isticanje ovog projekta kao primjera dobre prakse davatelja poštanskih usluga.</p> <p>Ponovno se prešućuje stanje vezano uz hibridnu poštu i njezin razvoj u RH, iako je to jedan od temelja za održavanje i daljnji razvoj klasičnih poštanskih usluga.</p>	<p>slijedom toga predmetne primjedbe nisu utemeljene.</p> <p>Također, pojam poštanske usluge definiran je Zakonom o poštanskim uslugama, čime je jasno određeno kakve se vrste usluga mogu kategorizirati kao poštanske usluge.</p>
		<p>U poglavlju "Analiza stanja tržišta" izravno ili neizravno iskazuje se žaljenje zbog toga što je tržište poštanskih usluga u RH u značajnoj mjeri demonopolizirano i što je nacionalni operator, iako i dalje dominantan, izgubio značajan dio tržišnog udjela, te je netočno i pretenciozno iskazano da su "bulk mail", odnosno pošiljke u velikom broju, dio univerzalne usluge. Posebnu pažnju potrebno je usmjeriti i na poglavlje 9.4. "Analiza ustroja i rada regulatornog tijela na tržištu poštanskih usluga u RH", gdje nema stvarne analize stanja u regulatornoj agenciji, kao ni podataka o neaktivnosti i zanemarivanju stanja na tržištu tijekom cijelog procesa liberalizacije tržišta poštanskih usluga, a što je bio jedan od najvažnijih faktora u formiranju tržišnih udjela davatelja poštanskih usluga.</p>	<p>Primjedbe se ne prihvaćaju.</p> <p>U Strategiji se nije provodila pojedinačna analiza udjela pojedinih davatelja poštanskih usluga, nego su navedeni uočeni trendovi i činjenično stanje na tržištu poštanskih usluga.</p> <p>U Zakonu o poštanskim uslugama nije definiran pojam "bulk mail" te se kao takav ne može uvrstiti u pojedine kategorije poštanskih usluga.</p> <p>Primjedbe vezane uz rad HAKOM-a ocjenjujemo netočnim iz razloga što je upravo HAKOM kroz provedbu Zakona o poštanskim uslugama iz 2009. godine omogućio tadašnjim alternativnim davateljima poštanskih usluga (a koje spadaju u područje univerzalne usluge) da djeluju i rade na tržištu poštanskih usluga i prije njegove formalne liberalizacije.</p>

		<p>U poglavlju "Interes korisnika poštanskih usluga i održivost univerzalne usluge" nije opravdano obrazlaganje obveze primjene kompenzacijskog fonda. Provedbom takve obveze na tržištu neće ostati niti jedan davatelj poštanskih usluga, pa će HP d.d. imati monopol i mogućnost neometanog poslovanja od strane konkurencije.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Prema dostupnim podacima praksa država članica Europske unije pokazala je opravdanost postojanja kompenzacijskog fonda, te postotnog iznosa prihoda koji uplaćuju davatelji zamjenskih poštanskih usluga. U suprotnom, davatelj univerzalne usluge zbog obveze obavljanja univerzalne usluge, koja može stvarati trošak koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje, može biti doveden u nepovoljan tržišni položaj.</p>
		<p>U potpoglavlju "Tržište i razvoj tržišta" Strategija predlaže mjere kojima bi se u potpunosti spriječili poduzetnici da obavljaju poštanske usluge, na način da se donesu standardi o minimalnom broju radnika, tehničkih sredstava, itd. vezano uz obavljanje usluga na određenom području. Ovakav prijedlog omogućuje otvaranje vrata regulatornoj agenciji da onemogući rad svim konkurentima nacionalnog operatora, propisujući standarde koji su nedostižni malim davateljima usluga.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Predmetne mjere predložene Strategijom ocjenjujemo opravdanimi i s formalnog, a sa stvarnog aspekta zaštite prava radnika u poštanskom sektoru, a odnose se na cijeli sektor, a ne samo na obavljanje univerzalne usluge.</p> <p>Ista ocjena vrijedi i za istovjetne mjere navedene u prijedlogu Akcijskog plana provedbe Strategije.</p>
		<p>Cijelo je poglavlje "Nove usluge" koncipirano i izrađeno kao oblik pomoći nacionalnom operatoru u njegovu razvoju, kada nije bio u stanju donijeti vlastiti plan razvoja novih usluga. Niti jedna od predloženih novih usluga nema nikakve dodirne točke, odnosno nije prikazana na način da se istaknu dodirne točke s ulogom koju bi država i nadležno ministarstvo trebali imati na otvorenom tržištu poštanskih usluga.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Ova Strategija je javni strateški dokument koji otvara temu novih usluga prema svim davateljima poštanskih usluga te ne pokušava utjecati na bilo čije poslovne planove.</p>

		<p>Poglavlje "Privatizacija" navodi neke od ključnih rješenja za razvoj tržišta poštanskih usluga u RH. Onoga trenutka kada HP d.d. prestane biti u državnom vlasništvu, prestat će i potreba države da kroz strategiju razvoja, diktiranje rada regulatorne agencije i ostale do sada upotrebljavane instrumente rješava politička, socijalna i druga pitanja, uplićući se u funkcioniranje tržišta poštanskih usluga.</p> <p>Privatizacija nacionalnog operatora treba biti jedan od najvažnijih strateških ciljeva u razvoju tržišta poštanskih usluga, jer praksa u ovoj, a i u drugim djelatnostima jasno pokazuje da sudjelovanje poduzeća u državnom vlasništvu na određenom tržištu stvara negativne utjecaje na funkcioniranje tog tržišta i onemogućuje njegov rast i razvoj.</p>	<p>Primjedbe se ne prihvaćaju.</p> <p>Predmetna primjedba nije točna budući da postoji veliki broj europskih i svjetskih primjera gdje je jedan davatelj poštanskih usluga u većinskom vlasništvu države, a tržište poštanskih usluga funkcionira vrlo djelotvorno.</p> <p>Nije točna ni primjedba da će privatizacijom HP-a d.d. nestati potreba izrade i provedbe Strategije razvoja tržišta poštanskih usluga. Uloga i ovlasti nadležnog regulatornog tijela, kao i nadležnog ministarstva ne ovise o vlasničkoj strukturi pojedinog davatelja poštanskih usluga, pa ni davatelja univerzalne usluge.</p>
		<p>U Akcijskom planu provedbe Strategije, u dijelu "Osiguranje dostupnosti i održivosti univerzalne usluge", u aktivnosti pod brojem 2. izostavljena je riječ "eventualnog", što daje za zaključiti da se unaprijed predviđa da će takav trošak postojati. Ako nije riječ o slučajnosti, onda je to još jedan jasan pokazatelj koju namjeru ima predlagatelj i što se želi postići – financijski dodatno opteretiti davatelje poštanskih usluga do mjere koja više neće biti izdrživa, a što će rezultirati njihovim gašenjem i remonopolizacijom tržišta.</p>	<p>Prijedlog se djelomično prihvaća.</p> <p>Predmetni prijedlog ugrađen je na odgovarajući način u tekst prijedloga Akcijskog plana provedbe Strategije.</p>

		<p>U Akcijskom planu provedbe Strategije, u dijelu "Osiguranje dostupnosti i održivosti univerzalne usluge", u aktivnosti pod brojem 7. davatelju univerzalne usluge dan je zadatak poticanja razvoja i učinkovitosti poštanske mreže. Ostaje otvoreno pitanje kako će se to kontrolirati i na koji način mjeriti. U Strategiji nema nikakvog odgovora na to pitanje, a u poziciji, u kojoj se gubici nadoknađuju kroz kompenzacijski fond, davatelj univerzalne usluge nema nikakav interes da to učini na kvalitetan način.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Iz odredaba Zakona o poštanskim uslugama razvidno je na koji se način obavlja kontrola osiguranja dostupnosti i održivosti univerzalne usluge, uključujući i kontrolu unapređenja kakvoće univerzalne usluge i poticanja razvoja i učinkovitosti poštanske mreže.</p>
		<p>U Akcijskom planu provedbe Strategije, u dijelu "Promicanje interesa gospodarstva, građana i korisnika poštanskih usluga" potrebno je promijeniti i sadržaj, i formu kako bi se jasno definiralo tko je uistinu korisnik poštanskih usluga.</p> <p>Aktivnost po brojem 1. neopravdano je smještena u 2018. godinu, s obzirom na to da se situacija na tržištu i potrebe korisnika usluga mijenjaju vrlo intenzivno, te je treba provoditi svake dvije godine, počevši od 2015. godine.</p>	<p>Prijedlozi se djelomično prihvaćaju.</p> <p>Predmetni prijedlog u vezi s naslovom ovoga dijela Akcijskog plana izmijenjen je na odgovarajući način te je ugrađen u tekst prijedloga Akcijskog plana provedbe Strategije.</p>
		<p>U Akcijskom planu provedbe Strategije, u dijelu "Promicanje interesa gospodarstva, građana i korisnika poštanskih usluga", aktivnost pod brojem 3. ima veliku povezanost sa samim naslovom, ali zbog</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Davatelj univerzalne usluge ima jasne obveze prema Vladi Republike Hrvatske, kao svojem vlasniku, kojem podnosi izvješća o poslovanju, uključujući i izvješće o provedbi</p>

		<p>načina na koji je koncipirana i sačinjena, sama Strategija tu povezanost ni po čemu ne ističe, posebice što nema navedene nadležnosti na koji način davatelj univerzalne usluge provodi svoje restrukturiranje poslovanja.</p>	<p>restrukturiranja. Provedba samog restrukturiranja je i nadalje u tijeku te smatramo nespornim da se to restrukturiranje treba provoditi na način kako je to navedeno u prijedlogu Strategije.</p>
		<p>U Akcijskom planu provedbe Strategije, u dijelu "Razvoj novih poštanskih usluga intenziviran sinergijom s komunikacijskom i prometnom infrastrukturom, s posebnim naglaskom na e-trgovinu", od pet predloženih mjera samo se jedna odnosi na e-trgovinu. Ostale jasno ukazuju na želju vlasnika da kroz sinergiju rada državnog aparata i poštanske mreže eliminiira mogućnost i potrebu da država koristi poštanske usluge davatelja na tržištu, već da davatelj univerzalne usluge postane jedini mogući dobavljač istih.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Svaki od davatelja poštanskih usluga, koji zadovoljava uvjete propisane odredbama Zakona o poštanskim uslugama, i koji se svojim poslovanjem za to izbori na tržištu poštanskih usluga, može biti dionikom e-trgovine. Korištenje poštanske mreže davatelja univerzalne usluge od strane bilo kojeg dionika na tržištu poštanskih usluga (uključujući i državu) ne prejudicira ni na koji način rad i poslovanje bilo kojeg davatelja usluga, niti odabir bilo kojeg od njih kao potencijalnih dobavljača poštanskih usluga.</p>
		<p>U Akcijskom planu provedbe Strategije, u dijelu "Razvoj novih poštanskih usluga intenziviran sinergijom s komunikacijskom i prometnom infrastrukturom, s posebnim naglaskom na e-trgovinu", mjera pod brojem 3. usmjerena je isključivo na davatelja univerzalne usluge u državnom vlasništvu, koji je još od 2008. godine pred dovršenjem projekta Središnjeg logističkog centra (SLC).</p> <p>Svi dosadašnji planovi za realizaciju tog projekta odnosili su se isključivo na ciljeve davatelja univerzalne usluge i nisu imali nikakav pozitivan utjecaj na ostatak tržišta.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Poštanska mreža davatelja univerzalne usluge zamišljena je kao stvarna i racionalna platforma za brojna unaprjeđenja učinkovitosti poslovanja za sve davatelje poštanskih i drugih usluga – korištenje veleprodajne usluge, povećanje logističkih kapaciteta, centralizaciju prometa i kapaciteta prema inozemstvu, itd. Ovo se osobito odnosi na buduće nacionalno poštansko-logističko središte i korištenje planiranih kapaciteta.</p>